

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ" с.РУПЦИ, обл.ПЛЕВЕН
ул."ГЕОРГИ ДИМИТРОВ" № 53, тел.06579/2215, +359877222136

УТВЪРЖДАВАМ:

/Стоян Радков/

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ**

учебна 2022/2023 година

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е приета на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 11 / 9.09.2022г.) и е утвърдена със Заповед № РД-16- 536/ 09.09.2022 г. на директора на училището

Настоящата програма конкретизира заложените политики, мерки и дейности в Стратегическата рамка за развитие на образоването, обучението и ученето в Република България / 2021 -2030/ и Стратегията за развитие на училището

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

1. Анализ на състоянието

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

През уч. 2021/2022 година в ОУ "Христо Ботев" с.Рупци в дневна форма са обучавани 71 ученици. В училището няма ученици, които попадат в дефинираните по-долу групи:

- **преждевременно напуснали училище** (съгласно Препоръка на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г.) – лица между 18 и 24 години, които напускат системата на образование и обучение след завършване на основно или по-ниско образование и които не участват в никаква форма на образование или обучение;
- **отпаднали от училище** – ученици до 18-годишна възраст, отписани от училище преди завършване на последния гимназиален клас, ако същите не са записани в друго училище.

При ежеседмичните проверки на документите за извиняване на отсъствията, както и в резултат на множество разговори с ученици с отсъствия училищният екип констатира, че:

1. Отсъствия по основателни причини са направени поради:
 - здравословни, за които са представени съответните медицински документи;
 - семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник;
 - за участие в извънкласни и извънучилищни дейности съгласно годишния план на училището и получени покани за включване в такива мероприятия.
2. Сред основните причини за натрупване на неизвинени отсъствия се открояват, както следва:
 - *Нежелание на ученика да учи*
По-голямата част от отсъстващите ученици нямат трудности в усвояването на учебния материал, а по-скоро са с ниска мотивация и са под влияние на външни фактори.
 - *Липса на родителски контрол*
Родителите в повечето случаи са заинтересовани от изхранването на детето си, а не от неговото обучение и резултатите от обучението. Част от учениците са деца на т.н. мигриращи родители, които работят в чужбина, а децата им се отглеждат от баби и дядовци или са сами.

- *Наличие на социални фактори*
Част от учениците , заминават с родителите си в чужбина .

- *Неефективни и предимно административни санкции на ученици*

Наложените санкции са неефективни поради административния им характер. От общинската администрация няма обратна връзка за санкционирането на родители, чиито деца са в задължителна училищна възраст и не посещават редовно училище, по предвидения нормативен ред.

Поради „криворазбрата“ загриженост безпроблемно се осигуряват медицински документи за извиняване на отсъствия и то със съдействието на родители и/или медицински работници, което обезсмисля полаганите от училището усилия за намаляване на отсъствията.

В края на настоящата учебна година се констатира, че в сравнение с предходните учебни години общият брой на извинените и неизвинените отсъствия и средният брой отсъствия на един ученик са значително намалели, което доказва ефикасността на системните и целенасочени действия и предприети мерки от страна на училището при изпълнението на училищната програма за намаляване на отсъствията от училище:

Учебна година	Общ брой отсъствия основателни	Общ брой отсъствия неоснователни
2019/2020г.	I-IV клас-2635 V-VII клас-4350	I-IV клас-493 1/2 V-VII клас- 527 1/2
2020/2021г.	I-IV клас-3696 V-VII клас-924	I-IV клас-239 V-VII клас- 19
2021/2022	I-IV клас-3078 V-VII клас -392	I-IV клас-157 V-VII клас -1

2. Предприети мерки от училището по превенция и ограничаване на отпадането:

В ОУ”Христо Ботев” с.Рупци се изпълнява програма и се предприемат мерки за задържане в училище и на категория ученици, които поради липса на интерес или ниска мотивация не посещават редовно учебните занятия, имат пропуски в знанията си, допускат неизвинени отсъствия или търсят начини за неправомерно извиняване на отсъствията си. При тези ученици се наблюдават негативни прояви по отношение на дисциплината и междуличностното общуване в училище.

Както през първия срок, така и през втория срок обект на специално внимание бяха и учениците, при които се наблюдава липса на родителски контрол, немотивирани са и са с нисък социален и образователен статус, които през предходната учебна година са допускали повече от 10 неизвинени отсъствия , над 100 извинени отсъствия както и такива с подобни проблеми през настоящата година. Въпреки

съдействието от страна на институции (като отделите за „Закрила на детето“ към Дирекции „Социално подпомагане“ –Червен бряг ,ОКБПМН , спрямо някои ученици бе постигнат успех с променлив характер.

В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

- *Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:*
 - Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища .
 - Всеки месец подаване на отсъствията в системата на НЕИСПУО
 - Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация
- *Възпитателни мерки за превенция на отпадането.*
- Работа с учениците
 - Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на клас и на ниво училище.
 - Включване в дейности на училищния ученически съвет и създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически пространства и др.
 - Паралелкови дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители.
 - Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.
 - Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии, участие в патриотичната програма на Община Червен бряг, съвместни инициативи с читалище „Васил Христов“ и др.;
 - Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБПМН, инспектори от ДПС-МВР.
- Работа с родителите
 - Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.
 - Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.
 - Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.
- Работа с педагогически специалисти и непедагогически персонал

- Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица (Образци на писма до родители и институции, система за формално общуване с родители, Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация и др.).

В резултат на изпълнението на програмата през учебната 2021/2022г. година може да се направят следните изводи:

- Прилаганите мерки са оказали очакваното възпитателно въздействие и броят на допуснатите отсъствия, както и учениците, носители на отсъствия е значително по-малък в сравнение с предходните години.
- Повишила се е организационно-административната култура на учителите и класните ръководители по отношение на регистрирането и отчитането на отсъствията на учениците.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.
2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.
3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

IV. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с 10 % в сравнение с предходната учебна година:
 - брой отсъствия в края на срока/учебната година;
 - брой санкционирани ученици за отсъствия;
 - брой ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия;
 - брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия
2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.
3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.
4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

V. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.
2. Целеви средства за осигуряване на:
 - учебници на учениците от I – VII клас;

- бесплатна закуска за учениците от 1-4 клас ;
 - техника , необходима при работа в ОПЕС вкл. интернет свързаност
3. От НП на МОН.
4. Проекти.

VI. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Действия за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА		
1.1. Изготвяне на анализ и оценка на досегашната училищна програма за превенция на отпадането и намаляване на отсъствията от училище.	Директор	IX.2022г.
1.2. Приемане на политики и мерки за превенция на отпадането от училище в съответствие с Областната стратегия за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система .Прилагане на механизма за обхват и задържане на учениците в училище	Директор	IX.2022г.
1.3. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	Директор	IX-X.2022г.
1.4. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - изграждане на сплотена училищна общност и системна работа с родителите - алтернативни родителски срещи; участие на родителите по НП „Участвай и променяй-родителят активен партньор в училищния живот” - съвместни действия – по паралелки - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.	Директор, Класни ръководители, С.Маринова	През учебната година
1.5. Включване в плана на класните ръководители на действия за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.	Класни ръководители	IX.2022г.
1.6. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни действия: - за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.;	Ръководители на групи, учители	През учебната година

<ul style="list-style-type: none"> - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - свободен достъп до училищна спортна база; - по проекти; - за кариерно ориентиране и консултиране; - за превенция на рисковете и здравословни житейски избори. 		
<p>1.7. Създаване на подкрепяща среда за учениците със СОП и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация; - консултиране и допълнителна работа; - целенасочена подготовка за НВО ; - недопускане на прояви на агресия и тормоз. 	Учители от училището и РЦ за подкрепа на процеса на приобщаващото образование	През учебната година
<p>1.8. Повишаване обхвата на учениците, включени в ЦОУД и осигуряване на условия за ефективното ѝ провеждане.</p>	Класни ръководители, учител в група	През учебната година
<p>1.9. Дейности на училищния съвет.</p>	ръководство на училищния съвет	През учебната година
2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ		
<p>2.1. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за успешно взаимодействие между училището и семейството. 	директор	Съгласно плана за квалификация
<p>2.2. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.</p>	Кл. ръководители	През учебната година
<p>2.3. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците модул „Отсъствия“ и отразяване на мерки за ученици в риск</p>	Директор	До 4-то число на месеца
<p>2.4. Обхват на учениците, подлежащи на задължително училищно обучение :</p> <ul style="list-style-type: none"> - отразяване на движението на учениците; - проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и съответните общини. 	Директор	През годината

2.5. Съвместни дейности с Обществения съвет: - провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, задължения и отговорности на всяка от страните по изпълнение на държавната политика за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.	Директор, обществен съвет	През учебната година
2.6. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Директор	Ежемесечно
2.7. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.	Директор	Ежемесечно
2.8. Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск: - консултации със специалисти и експерти от Д „СП“, МКБПМН, МВР-ДПС и др.	директор	През учебната година
2.9. Извършване на своевременна оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане.	Класни ръководители	През учебната година
2.13. Уведомяване на институциите (Община, МКБПМН, Дирекция „Социално подпомагане“) за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.	Класни ръководители	При необходимост
2.14. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище: - информиране и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция; - сключване на споразумение между училището и родителите, в което се фиксираят ангажиментите на страните по превенция на отпадането.	Класни ръководители	При необходимост